

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSPA-140-125(3)/08

Warszawa, 25 lipca 2008 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przekazuję przyjęte przez Radę Ministrów stanowisko wobec komisyjnego projektu ustawy

- o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (druk nr 608).

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

(-) Donald Tusk

Stanowisko Rządu wobec poselskiego projektu ustawy

- ***o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (druk nr 608)***
przedłożonego przez Sejmową Komisję Nadzwyczajną "Przyjazne Państwo"

Przygotowany z inicjatywy ***Sejmowej Komisji Nadzwyczajnej "Przyjazne Państwo"*** projekt ustawy ***o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych*** formułuje propozycje nowelizacji ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266, z późn. zm.).

Zgodnie z intencją projektodawcy zawartą w uzasadnieniu projektu ustawy, proponowane zmiany mają na celu zdjęcie z gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas IV-VI, położonych w granicach administracyjnych miast ochrony przewidzianej dla gruntów rolnych i uwolnienie tych gruntów dla celów inwestycyjnych.

Obecnie, jeżeli są to grunty wymienione w art. 7 ust. 2 pkt 3 i 4 ustawy, tzn. grunty klas IV-VI o pow. powyżej 1 ha, w przypadku planowanej realizacji inwestycji na tych gruntach wymagane jest ustalenie przeznaczenia nierolniczego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Jeśli miejscowego planu nie ma, konieczne jest jego uchwalenie przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze. Ponadto po zmianie przeznaczenia w miejscowym planie konieczne jest uzyskanie decyzji administracyjnej zezwalającej na ich wyłączenie z produkcji rolniczej. Z powyższych względów ww. grunty rolne na terenach miast nie mogą być w łatwy sposób zagospodarowane na cele nierolnicze, w szczególności budowlane, które to cele na terenach miast powinny mieć wiodący charakter.

Według projektodawcy zmiana ta wyłącza ochronę obejmującą zmianę przeznaczenia gruntów z celów rolnych na cele nierolnicze oraz wyłączenie takich gruntów z produkcji. Oznacza to również, iż wyłączenie powyższych gruntów z produkcji rolniczej nie będzie się wiązać z koniecznością uiszczania opłat przewidzianych w ustawie.

W wyniku proponowanych zmian uwolnione zostaną tereny pod inwestycje, w szczególności pod budownictwo mieszkaniowe, przyczyniając się tym samym do zdynamizowania jego rozwoju. Ponadto przy założeniu, wzrostu cen gruntów przeznaczanych na cele nierolnicze – najczęściej pod budownictwo mieszkaniowe i usługowe oraz zwiększenia sprzedaży takich gruntów, proponowana liberalizacja

przepisów może wpłynąć na wzrost dochodów budżetu państwa z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych oraz prawnych, a także wzrost dochodów gmin z tytułu podatku od nieruchomości, podatku od czynności cywilno-prawnych, opłat adiacenckich i renty planistycznej.

Równolegle proponowane regulacje zdaniem projektodawcy spowodują spadek dochodów Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych.

Według ustawodawcy zmiana nie zakazuje rolniczego użytkowania gruntów klas IV-VI położonych w granicach administracyjnych miast, ani nie będzie miała wpływu na opodatkowanie takich gruntów do czasu, kiedy będą faktycznie użytkowane na cele rolne. Oznacza to, iż dla nowego sposobu zagospodarowania, w tym zabudowy terenu, spełnione być muszą przesłanki wynikające z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W związku z tym, z chwilą wejścia w życie ustawy, wszczęte i niezakończone postępowania w sprawach wyrażenia zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych klas IV-VI oraz wydania decyzji zezwalających na ich wyłączenie z produkcji rolniczej ulegną umorzeniu z mocy prawa.

Ocena proponowanych rozwiązań.

Proponowana w poselskim projekcie ustawy zmiana ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266, z późn. zm.) polega na oznaczeniu dotychczasowej treści art. 1 jako ust. 1 i dodaniu ust. 2 w brzmieniu “ **przepisów ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas IV-VI, położonych w granicach administracyjnych miast**”.

Ponadto w art. 2 omawianego projektu ustawy proponuje się, aby postępowania w sprawach wydania zgody, o której mowa w art. 7 ust. 2 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne gruntów rolnych, stanowiących użytki rolne klas IV-VI, położonych w granicach administracyjnych miast oraz w sprawach wydania decyzji zezwalających na wyłączenie z produkcji użytków klas IV-VI, położonych w granicach administracyjnych miast, wszczęte i nie zakończone przed dniem wejścia w życie ustawy uległy umorzeniu z mocy prawa.

Zgodnie z przedłożonym projektem niewymagalne w dniu wejścia w życie ustawy należności oraz opłaty roczne związane z uzyskaniem przed wejściem w życie ustawy prawa do wyłączenia z produkcji użytków rolnych klas IV-VI, położonych w granicach administracyjnych miast, ulegają umorzeniu z mocy prawa.

Proponowane zmiany mają więc na celu zdjęcie z gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas IV-VI, położonych w granicach administracyjnych miast ochrony przewidzianej dla gruntów rolnych i uwolnienie tych gruntów dla celów inwestycyjnych.

Zgodnie z przepisem w art. 3 obowiązującej ustawy *ochrona gruntów rolnych polega na:*

- ograniczaniu przeznaczania tych gruntów na inne cele,
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz zapobieganiu szkodom powstającym w wyniku działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi.

A zatem zgodnie z przedłożonym projektem zniesione zostaną dotychczasowe wymogi:

- uzyskiwania zgód marszałków województw na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych klas IV-VI na cele nierolnicze w opracowywanych projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- uzyskiwania decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej,
- a także uzyskiwania decyzji zobowiązujących właścicieli gruntów do ich rekultywacji w przypadku utraty albo ograniczenia wartości użytkowej gruntów rolnych klas IV-VI, położonych w granicach administracyjnych miast.

W tej sytuacji powstała wątpliwość, co do słuszności wyłączenia rozdziału 4 ustawy – *Zapobieganie degradacji gruntów* i rozdziału 5 *Rekultywacja i zagospodarowanie gruntów*, w stosunku do gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas IV-VI na obszarze administracyjnym miast. Należy bowiem zauważyć, że niestosowanie dla ww. gruntów cytowanych wyżej przepisów ustawy *o ochronie gruntów rolnych i leśnych*, oznacza zwolnienie właścicieli gruntów z obowiązku przeciwdziałania degradacji i dewastacji gleb oraz ich rekultywacji. Właściciele takich gruntów, położonych w granicach administracyjnych miasta, będą, z mocy prawa, zwolnieni z obowiązku rekultywacji gruntów na cele rolne, zapobiegania

erozji i ruchom masowym ziemi (wyłączony art. 15 i art. 20 - 22 ustawy). Działanie takie nie znajduje uzasadnienia, a przecież projektodawca nie wyklucza możliwości dalszego (rolniczego) użytkowania tych gruntów.

W celu umożliwienia nałożenia na właścicieli gruntów rolnych położonych w granicach administracyjnych miast obowiązku przeciwdziałania degradacji gleb, a w szczególności obowiązku rekultywacji gruntów rolnych oraz zapobiegania erozji i ruchom masowym ziemi Rada Ministrów proponuje, aby zamiast wprowadzać zmianę polegającą na dodaniu w art. 1 ustawy o ochronie gruntów rolnych przepisu ust. 2, zmiany tej dokonać dodając po art. 5a tej ustawy art. 5b w brzmieniu:

“Art. 5 b. Przepisów rozdziału 2 i 3 nie stosuje się do gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas IV-VI, położonych w granicach administracyjnych miast, z wyłączeniem gruntów rolnych położonych w granicach form ochrony przyrody i ich otulin wyznaczonych na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880, z późn. zm.)”.

Skoro w art. 5a ustawy są zawarte regulacje wyłączające stosowanie jej przepisów, to kolejne przepisy o takim charakterze powinny być umieszczone bezpośrednio po art. 5a.

Natomiast powyższa propozycja wyłączenia gruntów rolnych położonych w granicach form ochrony przyrody i ich otulin, wyznaczonych na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, wynika również z konieczności realizacji założeń, które znajdują się w art. 2 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, a mianowicie:

- utrzymania procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowania różnorodności biologicznej,
- zapewnienia ciągłości istnienia gatunków zwierząt, roślin i grzybów wraz z siedliskami,
- ochrony walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień.

Zgodnie z art. 4 ustawy o ochronie przyrody, obowiązkiem organów administracji publicznej, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz osób fizycznych jest dbałość o przyrodę będącą dziedzictwem i bogactwem narodowym. Powyższa kwestia została również uregulowana w art. 74 Konstytucji RP, zobowiązując władze publiczne do prowadzenia polityki zapewniającej bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłemu pokoleniu. ust. 2 powyższego artykułu zobowiązuje władzę publiczną do ochrony środowiska.

Podsumowując, Rząd popiera rozwiązania zawarte w przedłożonym poselskim projekcie ustawy i wnioskuje o wprowadzanie proponowanych zmian w obowiązujących w tym zakresie przepisach ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.